D 05-14 Политика за преход към ISO 14001:2026

Политика на органа за сертификация на системи за управление на ИНСЕРТ

Съдържание

1. Обхват и основание 3

2. Срокове 3

3. Преход на сертифицираните клиенти 3

3.1. Начин на преход 3

3.2. Време за одит 3

3.3. Заявяване на готовност 4

3.4. Какво се оценява при одита за преход 4

3.5. Решение и сертификат 4

3.6. Клиенти, които няма да преминат 4

4. Нови клиенти 4

5. Основни промени в ISO 14001:2026 4

6. Препоръчителни действия за сертифицираните клиенти 5

7. Свързани документи 5

1. Обхват и основание

ISO 14001:2026 е публикуван през април 2026 г. и заменя ISO 14001:2015. Тази политика определя правилата и сроковете, по които органът за сертификация на системи за управление (ОССУ) на „ИНСЕРТ“ ЕООД извършва прехода към сертификация по ISO 14001:2026.

Политиката е разработена съгласно Global ACI-TECH-3-TR 2029-04-30 (M) „Transition Requirements for ISO 14001:2026“ на Global ACI, политиката на ИА БСА за прехода и D 05-12 Правила за преход при нова версия на стандарт. Тя е задължителна за всички клиенти със сертифицирани системи за управление по отношение на околната среда (СУОС) и за всички нови клиенти и се издава на основание т. 18.3 от Общите условия към договорите за сертификация (D 03-01), които са част от договорите за сертификация.

2. Срокове

Сроковете се изчисляват от последния ден на месеца на публикуване на стандарта.

Етап	Срок
Декларация на ОССУ до ИА БСА за готовност за прехода	до 31.01.2027 г. (ИНСЕРТ планира 16.11.2026 г.)
Начало на акредитираната сертификация по ISO 14001:2026	след решението на ИА БСА за прехода на акредитацията
Нови сертификации (вкл. подновяване) само по ISO 14001:2026	след 31.10.2027 г.
Край на прехода – сертификатите по ISO 14001:2015 престават да са валидни	30.04.2029 г.

Актуалната информация за прехода, вкл. датата на решението на ИА БСА, се публикува на www.incert.bg.

3. Преход на сертифицираните клиенти

3.1. Начин на преход

Преходът се извършва чрез одит за преход, проведен:

- по време на редовен надзорен одит;
- по време на одит за подновяване на сертификацията; или
- чрез отделен специален одит за преход.

ИНСЕРТ препоръчва преходът да се планира при първия надзорен одит или одит за подновяване след решението на ИА БСА, за да се избегне натрупване на одити в края на периода.

3.2. Време за одит

Global ACI оценява промените в ISO 14001:2026 като минимални. Необходимостта от допълнително време се определя индивидуално съгласно ISO/IEC 17021-1 и Global ACI-TECH-3-004 (M), като се отчитат степента на промените в системата на клиента и видът на одита:

- при одит за подновяване – по правило без допълнително време;
- при надзорен одит – до 0,5 човекоден в зависимост от размера и сложността на организацията;
- при специален одит за преход – най-малко 0,5 човекоден.

Допълнителното време се обосновава в прегледа на заявката (F 03-03) и се съгласува с клиента преди одита.

Интегрирани системи за управление. Когато преходът към ISO 9001:2026 и ISO 14001:2026 се извършва едновременно при клиент с интегрирана система за управление, допълнителното време се определя общо за двата стандарта, а не поотделно, тъй като голяма част от промените са общи (хармонизираната структура, т. 4.1, т. 6.3, документираната информация, т. 9.2.2 и т. 9.3): при одит за подновяване – по правило без допълнително време; при надзорен одит – до 0,5 човекоден общо (до 1

човекоден, ако системите не са интегрирани); при специален одит за преход – най-малко 0,5 човекоден общо, а при по-големи или по-сложни организации – 1 човекоден. Степента на интеграция на системата на клиента се отчита и обосновава във F 03-03 съгласно IAF MD 11 и Global ACI-TECH-3-004 (M).
Едновременен преход е възможен след решенията на ИА БСА за прехода по двата стандарта. Клиентът може да премине и поотделно – първо по ISO 14001:2026, а след това по ISO 9001:2026, като за всеки преход се прилага времето по предходния абзац.

3.3. Заявяване на готовност

Клиентът заявява готовността си за преход най-малко един месец преди одита, като подава заявка за промяна в сертификацията и посочва най-малко:

- версията и датата на актуализираната документация на системата;
- датите на последния вътрешен одит и на последния преглед от ръководството по ISO 14001:2026;
- кратко описание на значимите промени в системата, ако има такива.

3.4. Какво се оценява при одита за преход

Освен обичайните елементи на системата, при одита за преход се оценяват най-малко:

- анализа на промените и начина, по който са внедрени новите и изменени изисквания;
- планирането на промените (т. 6.3);
- прегледа от ръководството с новите входни елементи (т. 9.3);
- промените в контекста на организацията, рисковете и възможностите и перспективата на жизнения цикъл;
- спазването на нормативните изисквания и оценката на съответствието;
- вътрешния одит и прегледа от ръководството по ISO 14001:2026;
- статуса на несъответствията от предходни одити по ISO 14001:2015.

Одитът за преход може да се проведе изцяло или частично като одит от разстояние (методи за дистанционен одит съгласно Global ACI-TECH-3-003 (M), ISO/IEC TS 17012:2024 и D 05-03), ако целите му могат да се постигнат.

3.5. Решение и сертификат

След положително решение сертификатът се преиздава със съответствие с ISO 14001:2026. Датата на изтичане на сертификационния цикъл се запазва – преходът не започва нов тригодишен цикъл. Несъответствията се третират по общия ред на D 03-01.

3.6. Клиенти, които няма да преминат

Клиент, който е заявил, че няма да премине към ISO 14001:2026, може да продължи да бъде одитиран по ISO 14001:2015. Сертификатът му е валиден най-късно до 30.04.2029 г., дори ако цикълът изтича по-късно. Сертификатите на клиенти, които не са преминали успешно одит за преход до 30.04.2029 г., престават да са валидни на тази дата.

4. Нови клиенти

До 31.10.2027 г. включително ИНСЕРТ приема заявки за първоначална сертификация и подновяване по ISO 14001:2015 и по ISO 14001:2026. След тази дата заявките се приемат само по ISO 14001:2026. Сертификатите, издадени по ISO 14001:2015, са валидни най-късно до 30.04.2029 г..
Акредитирани сертификати по ISO 14001:2026 се издават след решението на ИА БСА за прехода на акредитацията на ИНСЕРТ.

5. Основни промени в ISO 14001:2026

- съгласуване с хармонизираната структура (Annex SL) и терминологията ѝ;
- изяснено е изискването „документираната информация трябва да е налична“;
- нова т. 6.3 – планиране на промените;

- допълнени подточки в т. 9.3 – преглед от ръководството;
- Приложение А пояснява контекста на организацията, рисковете и възможностите и връзката им с другите точки, перспективата на жизнения цикъл, съгласуването със стратегията, бизнес процесите и интегрираните системи за управление.

Global ACI оценява общото въздействие на промените като минимално, но отговорността да определи промените в контекста и системата си е на организацията.

6. Препоръчителни действия за сертифицираните клиенти

- Да се снабдят с ISO 14001:2026 и да анализират разликите спрямо действащата си система.
- Да изготвят план за внедряване на промените с отговорници, срокове и ресурси.
- Да информират и обучат ръководството, вътрешните одитори и ключовия персонал.
- Да актуализират документацията на системата.
- Да проведат вътрешен одит и преглед от ръководството по ISO 14001:2026.
- Да се свържат с ИНСЕРТ, за да съгласуват момента и начина на одита за преход, и да подадат заявката.

7. Свързани документи

Означение	Заглавие
Global ACI-TECH-3-TR 2029-04-30 (M)	Transition Requirements for ISO 14001:2026
Global ACI-TECH-3-004 (M)	Време за одит (бивш IAF MD 5)
Global ACI-TECH-3-003 (M)	Използване на ИКТ (бивш IAF MD 4)
D 03-01	Общи условия към договорите за сертификация
D 05-03	Инструкция за одити от разстояние
D 05-12	Правила за преход при нова версия на стандарт